

UCHWAŁA NR 0102-334/22

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W OLSZTYNIE

z dnia 3 listopada 2022 r.

w sprawie badania zgodności z prawem uchwały Nr XXXVII/256/2022 Rady Gminy Banie Mazurskie z dnia 6 października 2022 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zarządzenia poboru podatków stanowiących dochód gminy w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie

działając na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) oraz art. 91 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

uchwała, co następuje:

stwierdza się nieważność § 1 pkt 1 uchwały Nr XXXVII/256/2022 Rady Gminy Banie Mazurskie z dnia 6 października 2022 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zarządzenia poboru podatków stanowiących dochód gminy w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso.

U Z A S A D N I E N I E

Rada Gminy Banie Mazurskie w dniu 6 października 2022 podjęła uchwałę Nr XXXVII/256/2022 zmieniającą uchwałę w sprawie zarządzenia poboru podatków stanowiących dochód gminy w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso. W dniu 6 października 2022 r. przedmiotowa uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie, w celu zbadania jego postanowień pod względem zgodności z prawem. Pismem z dnia 10 października 2022 r. zawiadomiono Gminę Banie Mazurskie, iż uchwała ta będzie rozpatrywana na posiedzeniu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie (dalej Kolegium Izby) w dniu 3 listopada 2022 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych w posiedzeniu Kolegium Izby ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana. Przedstawiciel Gminy Banie Mazurskie nie uczestniczył w posiedzeniu Kolegium Izby.

W myśl art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, orzekanie o nieważności uchwał i zarządzeń, w sprawach wymienionych w art. 11 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy, zastrzeżono dla kolegium regionalnej izby obrachunkowej. Przepis art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych stanowi, że właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy Ordynacja podatkowa.

Kolegium Izby badając przedmiotową uchwałę stwierdziło, co następuje:

Stosownie do art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1452 ze zm.) rada gminy, w drodze uchwały, może zarządzić pobór opłaty targowej w drodze inkasa oraz określić inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso. Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm.) inkasentem jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, obowiązana do pobrania od podatnika podatku i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu.

W § 1 pkt 1 badanej uchwały Rada Gminy Banie Mazurskie ustaliła wynagrodzenie przysługujące inkasentom w wysokości 8% od sumy zainkasowanych i terminowo wpłaconych podatków.

W ocenie Kolegium Izby uprawnienia prawodawcze organu stanowiącego gminy w zakresie poboru podatków i opłat lokalnych w drodze inkasa oraz wskazania inkasentów i wynagrodzenia za inkaso określają powołane wyżej przepisy oraz art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Z kolei przepis art. 9 ustawy Ordynacja podatkowa definiuje osobę inkasenta i nakłada na inkasenta obowiązek wpłacenia pobranego podatku (opłaty) w terminie właściwym dla danego podatku lub opłaty.

Zdaniem Kolegium Izby postanowienia § 1 pkt 1 badanej uchwały uzależniające wynagrodzenie inkasenta od terminowo odprowadzanych kwot podatków wykraczają poza wymieniony wyżej zakres ustawowych kompetencji przyznanych radzie gminy do zarządzenia poboru podatków stanowiących dochód gminy w drodze inkasa oraz określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso. Brak jest bowiem podstaw prawnych do uzależniania przez Radę Gminy Banie Mazurskie wypłaty wynagrodzenia za pobór podatków stanowiących dochód gminy od terminowej ich wpłaty.

Zgodnie z orzecznictwem sądów administracyjnych za „istotne” naruszenie prawa uznaje się uchybienia prowadzące do skutków, które nie mogą być akceptowane w demokratycznym państwie prawnym. Zalicza się do nich między innymi naruszenie przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, prawa ustrojowego oraz prawa materialnego, a także procedury podejmowania uchwał (np. Wyrok NSA z dnia 06.05.2016 r. r. sygn. II FSK 3219/15).

Kolegium Izby stwierdzając przekroczenie przez Radę Gminy Banie Mazurskie zakresu upoważnienia, wynikającego z art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, do zarządzenia poboru opłaty targowej w drodze inkasa oraz określenia inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso, poprzez uzależnienie wynagrodzenia inkasenta od terminowego odprowadzania pobranych kwot podatków stanowiących dochód gminy, uznało, iż w sposób istotny został naruszony powołany wyżej przepis art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

W tym stanie rzeczy postanowiono jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Kolegium RIO w Olsztynie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, w terminie 30 dni od daty jej otrzymania, za pośrednictwem tutejszej Izby.

Prezes

Bogdan Gaber